

mener, at man dertil behøver at tage noget Hensyn, men naar der, uagtet der fra Administrationens Side er gjort alt, for at skaffe en sliq Skat Indgang hos Folket, desuagtet reiser sig vægtige og betydningsfulde Stemmer imod den, naar man fra alle Sider i Landet skulde høre Dvsket udtalt om hellere at paatage sig Hartkorns Skatten o. s. v., saaledes som Tilfældet var ved Indkomsskattens Indførelse i 1810, da stiller Sagen sig anderledes, da kan det vel være værdt for Legislaturen at agte herpaa, om man end ikke vil aldeles opgive det, som man i sig selv anseer for principmæssigt og rigtigt, blot fordi det ikke er istand til at vinde Opinionen for sig her i Landet. Saaledes, som Sagen staaer for Dieblikket, troer jeg imidlertid, at det baade er ikke blot hensigtsmæssigt og vigtigt at søge at skaffe Sagen Indgang her i Landet, men jeg troer ogsaa, at det er nødvendigt. Det kan ikke være Nogen uvitterligt, hvilke Byrder Staten har paataget sig baade ved den directe Forøgelse af Statsgjælden og ved de indirecte Forpligtelser, som Staten har paataget sig med Hensyn til Invaliders Forsørgelse og i andre Retninger, samt ved den foreslaede Ophævelse af flere ældre Afgifter og Formindskelse af Indtægtskilder, som vare temmelig rigelige. Enhver kan derhos med Budgettet i Haanden sige sig selv, at der er flere Indtægter for Regjeringen, som maae trænge til Omregulering. Jeg skal i saa Henseende kun nævne Klubskatten, Veiskatten, Consumtionen i Kjøbenhavn og endvidere en Sag, som hidtil kun har været lidet Gjenstand for Dmtale, men, som efter Regjeringens Ansuelser trænger væsentligt til Omregulering, nemlig Stempelafgiften med Hensyn til Overdragelsen af Eiendomme (Hør! Hør!). Dog ikke blot disse Hensyn kræve, at man maa være beredt paa nye Indtægtskilder, men det er ogsaa en Erfaring i alle constitutionelle Lande, at denne Regjeringsform maa føre med sig, at man altid forlanger store Dvsfere af Statskassen, for at ophjælpe den materielle Velvære i Staten. Her have vi jo allerede Beviser for en saadan Trang, og det vil vise sig endnu mere paa de følgende Rigsdage, naar vi faae Fred. Seer man nu hen til hvilke Resourcer, man i denne Henseende

har til at gaae Fremtiden imøde, saa skal jeg først vende mig til det directe Skattegebet. Der har da flere Gange maaffee med alt for overdrevne Farver været skildret, hvor stærkt Hartkornet allerede er bebyrdet. Jeg troer nu vel ikke, at Hartkornet er saa stærkt bebyrdet, at det slet ikke skulde kunne taale mere, men jeg troer, at Hartkornet her i Landet er meget stærkt bebyrdet, og at der gives Egne i Landet, hvor det ikke kan taale mere (Hør!), idet man ikke blot maa tage den Bessaining i Betragtning, som vedkommer Staten, men ogsaa den, som vedkommer Communen. Jo mere Culturen stiger i visse Aalter, desto stærkere bliver ogsaa de Bidrag, som udskrives til den communale Aaltsrepartitionsfond.

Hvad Bygningsafgiften angaaer, da behøves der vistnok ikke noget videre Beviis for, at den heller ikke egner sig til nogen Forøgelse, som kan komme i Betragtning. Overhøvedet er der mellem alle de forskjellige directe Indtægtskilder ingen, som med Sikkerhed kan paavises som en Ressource for Fremtiden.

Hvad dernæst det indirecte Skattegebet angaaer, da vil jeg indrømme, at, naar man betragter Danmark, det egentlige Kongerige Danmark isoleret, saa kan det ikke nægtes, at de indirecte Afgifter, navnlig Toldafgifterne, ikke ere saa høie i Sammenligning med andre Landes, at der jo vel kunde være flere af dem, som kunde taale Forhøielse, og det kunde vel være, at der kunde være de, som snarere vilde stemme for en saadan ubetydelig Forhøielse i visse Retninger end for en Indkomsskat og den Bebyrdelse af de statteyndende Borgere, der er en unundgaaelig Ledfager af samme; men der er en anden Omstændighed, som gjør, at det indirecte Skattegebet ogsaa er saagodt som lukket for os, naar der er Spørgsmaal om at søge Resourcer for Fremtiden, og det er Hensynet til Forholdet til Hertugdømmerne. Det har jo allerede i flere Aar været klart, og er det endnu mere ved at tage de Sager under Overveielse, som denengang foreligge til Behandling, at man ikke kan gjøre Andet med Hensyn til Kongeriget Danmarks Told- og Skibsfartsvæsen end med Hensyn til Slesvig og efter al Sandsynlighed tillige med Hensyn til Hertugdømmet Holsteen. Naar dette nu er